PROPOSAL: ĐIỂM DANH & NHẬN DIỆN CẢM XÚC ĐA LUỒNG (PART 1)

Tên đề tài (Tiếng Việt): Nghiên cứu và Phát triển Hệ thống Thị giác máy tính Đa nhiệm (Multi-task Learning) cho bài toán Định danh và Phân tích Cảm xúc Đám đông trong Lớp học thông minh.

Tên đề tài (Tiếng Anh - Suggested): *Real-time Multi-Face Analysis in Crowded Classrooms: A Unified Framework for Robust Face Recognition and Affective Computing under Unconstrained Conditions.*

1. Đặt vấn đề (Problem Statement)

Bài toán "lớp học thông minh" hiện nay thường tách rời hai tác vụ: (1) Điểm danh (Face Recognition) và (2) Đánh giá thái độ (Emotion Recognition). Việc chạy 2 mô hình riêng biệt gây tốn tài nguyên và độ trễ lớn.

- **Thách thức "In-the-wild":**
    1. **Biến thiên tỉ lệ (Scale Variation):** Sinh viên ngồi bàn đầu có khuôn mặt 200×200 pixel, nhưng sinh viên bàn cuối chỉ còn 20×20 pixel. Các mô hình CNN thông thường sẽ trượt (miss) các khuôn mặt nhỏ này.
    2. **Che khuất (Occlusion):** Trong lớp học đông, sinh viên thường bị che khuất bởi người ngồi trước hoặc laptop.
    3. **Gán nhãn sai (Identity-Emotion Mismatch):** Khi tracking nhiều người, hệ thống dễ bị nhầm lẫn: "Cảm xúc của sinh viên A nhưng lại gán cho sinh viên B".
- **Câu hỏi nghiên cứu (Research Question):** Làm thế nào để thiết kế một kiến trúc mạng nơ-ron chia sẻ đặc trưng (Feature Sharing) để giải quyết đồng thời bài toán Nhận diện và Cảm xúc với độ trễ thấp (< 50ms) trên các khuôn mặt có độ phân giải thấp (Low-resolution)?

2. Mục tiêu nghiên cứu (Research Objectives)

1. **Giải quyết bài toán "Tiny Face":** Tối ưu hóa mô hình phát hiện khuôn mặt để bắt được các đối tượng nhỏ ở xa (Small Object Detection) mà không làm tăng số lượng tham số quá lớn.
2. **Đề xuất cơ chế Attention cho Cảm xúc:** Phát triển module chú ý (Attention Module) để tập trung vào các vùng quan trọng (mắt, miệng) nhằm phân loại cảm xúc chính xác ngay cả khi khuôn mặt bị che khuất một phần.
3. **Xây dựng Pipeline định danh liên tục:** Kết hợp thuật toán Tracking (như ByteTrack) để duy trì định danh (ID) của sinh viên trong suốt buổi học, tránh việc điểm danh lặp lại hoặc mất dấu.

3. Tổng quan tài liệu & Khoảng trống nghiên cứu (Literature Review & Gap Analysis)

Đề tài cần biện luận dựa trên các công trình SOTA (State-of-the-art):

3.1. Phát hiện khuôn mặt (Face Detection):

- **RetinaFace (2020):** Là chuẩn vàng với kiến trúc Feature Pyramid Network (FPN), xử lý tốt các khuôn mặt đa tỉ lệ. Tuy nhiên, bản ResNet-50 quá nặng.
- **YOLOv8-Face (2023):** Sự cải tiến của dòng YOLO cho khuôn mặt. Đây là hướng đi mới: tốc độ cực nhanh và độ chính xác tiệm cận RetinaFace [1].

3.2. Nhận diện định danh (Face Recognition):

- **ArcFace (2019):** Sử dụng *Additive Angular Margin Loss* để tối ưu hóa khoảng cách giữa các lớp nhân vật. Đây vẫn là nền tảng vững chắc nhất.
- **AdaFace (CVPR 2022):** Đây là bước đột phá cần trích dẫn. AdaFace giải quyết vấn đề **Low Quality Face** (ảnh mờ, thiếu sáng) bằng cách điều chỉnh hàm Loss dựa trên chất lượng ảnh (Quality Adaptive Margin). Đây là chìa khóa cho sinh viên ngồi bàn cuối [2].

3.3. Nhận diện cảm xúc (Face Emotion Recognition - FER):

- Các nghiên cứu cũ dùng VGG/ResNet thường thất bại khi gặp ảnh nhiễu.
- **POSTER++ (ICCV 2023):** Kết hợp Vision Transformer và CNN để bắt cả chi tiết cục bộ (mắt/miệng) và toàn cục. Đây là SOTA hiện tại cho FER [3].

3.4. Khoảng trống nghiên cứu (The Gap):

- Hầu hết các nghiên cứu hiện tại xử lý các tác vụ một cách *tuần tự* (Sequential): Detect -> Crop -> Recognize ID -> Recognize Emotion. Cách này rất chậm.
- **Đề xuất:** Xây dựng mô hình **Multi-task Learning (MTL)**, nơi một Backbone (thân mạng) duy nhất trích xuất đặc trưng chung, sau đó rẽ nhánh (Branching) ra 2 đầu ra: ID và Emotion. Điều này giúp giảm 40-50% chi phí tính toán.

4. Tài liệu tham khảo minh chứng (References)

Đề tài cần đọc và trích dẫn các bài báo chủ chốt này (Giai đoạn 2022-2024):

1. **Về Face Detection hiện đại:**
    - *Paper:* "YOLOv8-Face: A Real-Time Face Detector based on YOLOv8" (arXiv preprint, 2023).
    - *Paper:* "LFFD: A Light and Fast Face Detector for Edge Devices" (CVPR 2019 - tuy cũ nhưng vẫn là chuẩn mực cho lightweight).
2. **Về Face Recognition chất lượng thấp (Low-res):**

- *Paper:* "AdaFace: Quality Adaptive Margin for Face Recognition" (CVPR 2022). *Bài báo quan trọng nhất cho đề tài này.*
- *Paper:* "MagFace: A Universal Representation for Face Recognition and Quality Assessment" (CVPR 2021).

3. **Về Emotion Recognition (SOTA):**
   - *Paper:* "POSTER++: A Cleaner and Stronger Facial Expression Recognition Network" (ICCV 2023).
   - *Paper:* "Affective Processes: Interaction of Emotion and Attention in a Multi-Task Framework" (IEEE Transactions on Affective Computing, 2024).

Chain of Thought cho phần tiếp theo:

Ở **Phần 2**, tôi sẽ đi sâu vào **Phương pháp nghiên cứu (Methodology)**. Tôi sẽ thiết kế một pipeline cụ thể:

- **Input:** Video stream từ Camera IP trong lớp học.
- **Detector:** Sử dụng **YOLOv8-Face** (vì cần real-time).
- **Tracker:** Sử dụng **ByteTrack** (để giữ ID khi sinh viên quay mặt đi chỗ khác).
- **Recognizer:** Một mạng CNN nhẹ (MobileFaceNet) được huấn luyện lại với hàm loss **ArcFace**.
- **Classifier:** Mạng phân lớp cảm xúc.
- Tôi sẽ giải thích cách ghép nối các khối này để không bị "nghẽn cổ chai" (bottleneck).

5. Phương pháp nghiên cứu & Kiến trúc đề xuất (Methodology)

Đề tài đề xuất kiến trúc **End-to-End Multi-task Tracking & Analysis Pipeline**. Hệ thống không xử lý từng ảnh rời rạc mà xử lý theo dòng video (Video Stream) để tận dụng thông tin ngữ cảnh.

Module 1: Phát hiện & Theo vết đa đối tượng (Detection & Tracking)

Thay vì chỉ detect khuôn mặt ở từng frame (gây giật lag và mất ID khi sinh viên cúi đầu), ta sử dụng cơ chế Tracking.

- **Detector:** Sử dụng **SCRFD** (Sample and Computation Redistribution for Face Detection).
  - *Lý do:* SCRFD (CVPR 2022) hiện là SOTA về cân bằng tốc độ/chính xác, tốt hơn RetinaFace ở các khuôn mặt nhỏ (tiny faces).
- **Tracker:** Sử dụng **ByteTrack**.

- *Đóng góp khoa học:* ByteTrack tận dụng cả các bounding box có độ tin cậy thấp (low score) - thường là các khuôn mặt bị mờ hoặc che khuất - để duy trì ID liên tục. Điều này cực kỳ quan trọng trong lớp học khi sinh viên thường xuyên cúi xuống viết bài.

Module 2: Đánh giá chất lượng khuôn mặt (Face Quality Assessment - FQA)

Đây là bộ lọc thông minh ("Gatekeeper").

- **Vấn đề:** Các frame bị mờ (motion blur) khi sinh viên quay đầu sẽ làm giảm độ chính xác nhận diện.
- **Giải pháp:** Tích hợp thuật toán **MagFace**.
  - Nếu điểm chất lượng $Q < threshold$, hệ thống sẽ bỏ qua frame đó, không đưa vào mô hình nhận diện để tiết kiệm tài nguyên, nhưng vẫn giữ ID từ Tracker.

Module 3: Mạng Đa nhiệm Chia sẻ Đặc trưng (Multi-task Feature Extraction)

Thay vì chạy 2 mạng riêng biệt, ta thiết kế một mạng **ResNet-50 (hoặc MobileFaceNet cho Edge Device)** làm backbone chung.

- **Cấu trúc rẽ nhánh (Branching Architecture):**
  - **Shared Layers:** Trích xuất các đặc trưng hình học cơ bản (mắt, mũi, miệng).
  - **Branch 1 (Identity):** Sử dụng **AdaFace Loss** để tối ưu hóa việc phân biệt danh tính (Class Separation).

$$L_{AdaFace} = -\log \frac{e^{s\left(\cos\theta_{y_i} - m(Q)\right)}}{e^{s\left(\cos\theta_{y_i} - m(Q)\right)} + \sum_{j \neq y_i} e^{s\cos\theta_j}}$$

    (Trong đó $m(Q)$ là biên độ thay đổi tùy theo chất lượng ảnh Q - Đây là điểm mới).
  - **Branch 2 (Emotion):** Sử dụng **DAN (Deep Attention Network)**. Cơ chế Attention giúp mạng tự động "zoom" vào vùng mắt và khóe miệng để phân loại cảm xúc, bỏ qua phần nền nhiễu.

6. Kế hoạch thực nghiệm (Implementation Plan)

6.1. Chiến lược dữ liệu (Data Strategy)

Đề tài không thể tự thu thập hàng triệu ảnh để train từ đầu. Phải dùng chiến lược **Transfer Learning**:

1. **Pre-training (Giai đoạn 1):** Huấn luyện backbone trên tập dữ liệu khổng lồ **MS-Celeb-1M** (cho nhận diện) và **FER-2013/AffectNet** (cho cảm xúc).
2. **Fine-tuning (Giai đoạn 2 - Quan trọng):**

- Thu thập dữ liệu thực tế tại phòng học (khoảng 10 video, mỗi video 15 phút).
- Sử dụng kỹ thuật **Few-shot Learning**: Chỉ cần 5-10 ảnh khuôn mặt của mỗi sinh viên để "đăng ký" (enroll) vào hệ thống.

6.2. Metrics & Benchmarking

- **Độ chính xác nhận diện (Identification Rate):** Đo bằng Rank-1 Accuracy và TAR@FAR (True Accept Rate tại False Accept Rate thấp, ví dụ 1e-3). *Yêu cầu: >98% trong điều kiện lý tưởng, >90% khi bị che khuất.*
- **Độ chính xác cảm xúc:** Sử dụng Confusion Matrix. Đặc biệt chú ý tỉ lệ nhầm lẫn giữa "Neutral" (Bình thường) và "Bored" (Chán) / "Sad" (Buồn).
- **Hiệu năng hệ thống (System Performance):**
  - Đo FPS (Frames Per Second) trên GPU (như NVIDIA RTX 3060) và Edge Device (Jetson Nano/Xavier).
  - Mục tiêu: Xử lý >= 25 FPS với 30 khuôn mặt đồng thời.

7. Tài nguyên kỹ thuật & Mã nguồn (Resources)

Đây là bộ công cụ "chuẩn công nghiệp" để sinh viên bắt đầu:

A. GitHub Repositories (Nền tảng):

1. **InsightFace (Must-have):** github.com/deepinsight/insightface
   - Đây là thư viện toàn diện nhất hiện nay. Chứa sẵn **SCRFD** (Detect), **ArcFace/AdaFace** (Recognition). Sinh viên nên xây dựng dự án dựa trên thư viện này.
2. **ByteTrack:** github.com/ifzhang/ByteTrack
   - SOTA về tracking. Code rất sạch và dễ tích hợp với detector khác.
3. **AffectNet / DAN:** github.com/yaoying/DAN
   - Mạng Deep Attention Network cho nhận diện cảm xúc, hoạt động rất tốt trên các bộ dữ liệu lớn.

B. Dataset để tải về:

- **AffectNet:** Bộ dữ liệu cảm xúc lớn nhất và "tự nhiên" nhất (không phải diễn xuất trong phòng lab).
- **WIDER Face:** Dùng để test khả năng detect khuôn mặt nhỏ/đám đông.

Lời khuyên:

1. **Vấn đề Riêng tư (Privacy Ethics):** Đây là "tử huyệt" của các đề tài camera lớp học. Trong đề tài, ĐỀ TÀI **bắt buộc** phải có một mục nói về bảo mật.
   - *Giải pháp kỹ thuật:* Hệ thống không lưu video gốc. Chỉ lưu **Vector đặc trưng (Embedding Vectors)** (chuỗi số hóa). Không thể khôi phục lại mặt người từ vector này -> Đảm bảo tính riêng tư (GDPR compliance).

2. **Xử lý "Unknown" (Người lạ):** Hệ thống sẽ làm gì nếu có người lạ vào lớp?
    - ĐỀ TÀI cần thiết lập ngưỡng (threshold) khoảng cách Cosine. Nếu khoảng cách > Threshold -> Gán nhãn "Unknown" thay vì cố gán ghép vào một sinh viên nào đó.
3. **Tập trung vào "Góc nghiêng" (Profile Face):** Trong lớp, sinh viên hay quay ngang nói chuyện. Hầu hết model chết ở góc > 45 độ.
    - *Tip:* Khi Fine-tuning, hãy Augment (tăng cường) dữ liệu bằng cách xoay ảnh, thêm nhiễu để mô hình học được tính bất biến (invariance).